

woningen levende personen) over het algemeen een tegengesteld verloop hebben; wanneer de eene rijst, daalt de andere en omgekeerd.

Toen ik dit zag, rees terstond bij mij de vraag, of dit niet wijst op een verband tusschen de rasconstructie eenerzijds en het min of meer opeengehoopt zijn der bevolking in de woningen anderzijds; het zou toch kunnen wezen, dat de brunetten minder verdraagzaam zijn tegenover opeenhooping dan de blonden en spoediger uiteengaan, bijv. om zich aan eigen haard te vestigen.

Die vraag scheen mij van genoegzaam gewicht om haar door publicatie aan te dezer zake meer deskundigen voor te leggen; misschien blijkt bij nader onderzoek, dat men bij de bestudeering der woningtoestanden en zelfs bij de pogingen tot verbetering op dit terrein meer rekening moet houden met de rasconstructie dan men, voor zoover mij bekend is, tot dusver heeft gedaan.

Onder dankbetuiging voor de verleende plaatsruimte,

Utrecht,

19 Mei 1905.

Uw Dw.

J. H. SCHUURMANS STEKHOVEN.

TEN LAATSTEN MALE DE SPOORWEGARTSEN-KWESTIE.

Barbarus hic ego sum, quia non intellegor ulli (Tristia Ovidius) zóó zou ik den lezers van het stukje van den heer KOETSER kunnen antwoorden en hun verzoeken mijn schrijven in dit *Tijdschrift* van 10 Dec. ll. e. v. naar aanleiding van het verzoek der spoorwegartsen nog eens kalm na te lezen. De conclusie zal dan wel zijn, dat ik niet zoo'n barbaar ben als hij mij voorstelt.

Het vraagstuk der spoorwegartsen schijnt in ons gezichtsveld te zijn gekomen en zich voort te bewegen in het sterrebeeld: de *verwarring*.

Deze begon reeds blijkbaar in de Vergadering der spoorwegartsen op 15 Sept. ll., waarin eenige conclusies uit het Rapport van de commissie ad hoc werden aangenomen. Zij greep verder blijkens het misverstand tusschen Hoofdbestuur en Bestuur der Vereeniging van Spoorwegartsen en de commentaren van ter zake kundigen; de behandeling in de afdeelingen breidde haar meer en meer uit; nu wordt zij opnieuw bevestigd in het voorstel van de afdeeling Vecht e. O. en door het amendement van de afdeeling Amsterdam en Friesland op het praeadvies van het Hoofdbestuur, waarin men de woorden, wil laten vervallen: „dat wettelijke regeling van deze zaak geen uitkomst kan geven”, woorden die uitsluitend betrekking hebben op de wettelijke verplichting tot het geven van mededeeling bij die ziekte-toestanden van beampten der spoorwegen, waaruit gevaar voor het reizend publiek kan ontstaan (KOETSER, *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.* 1904, blz. 1506) en die men doet voorkomen, alsof er sprake is van wettelijke regeling *buiten* den medicus.

De heer KOETSER komt er nu ook nog een steentje aan toevoegen.

Immers Rotterdam stelt voor, in dat praeadvies het woordje *kan* in *mag* te veranderen. Rotterdam zegt: al *kan* die wettelijke regeling getroffen worden, het *mag* niet, en stelt zich dus op het standpunt der besliste tegenstanders, imperatief en radicaal. De heer KOETSER noemt het echter radicaler en minder praejudicieerend, wanneer men zich omtrent een wettelijke regeling *niet* uitspreekt. Dan is er ruimte voor hen die meenen, dat de oplossing *buiten* de

artsen zal kunnen gevonden worden en voor hen die wettelijke regeling van den artsplicht meenden. Hij sticht verwarring.

De heer KOETSER zegt, dat de bitterste tegenstanders van wettelijke regeling met het volgens Amsterdam-Friesland gewijzigde praeadvies kunnen medegaan en fluit het liedje van den vogelaar. Men bedenke, dat de heer KOETSER wettelijke plicht tot mededeeling wenscht. Rotterdam echter absoluut niet en door het amendement Rotterdam nu als minder radicaal voor te stellen, dan dat van Amsterdam-Friesland en de tegenstanders van wettelijke regeling voor te houden, dat zij dit laatste gerust kunnen aannemen, sticht hij verwarring.

Men late zich niet verschalken. Rotterdam staat niet alleen geheel aan de zijde van het Hoofdbestuur, maar wil de bewuste alinea nog meer klemmend hebben; met de aanneming van het amendement Rotterdam is het voorstel van wettelijke spreekplicht van de baan!

De opmerkingen van den heer KOETSER, die mij zelf betreffen, en het zijn er vele, zal ik niet beantwoorden. Ik heb niet het recht te eischen, dat men het met mij eens is, maar wel dat men mijn schrijven goed leest. Tegenwerpingen maken of in herhalingen vervallen is voor de zaak zelf van geen belang. Ik zal mij dus beperken de aandacht te vestigen op de conclusies van het bovengenoemde rapport, die met algemeene stemmen werden aangenomen en luiden:

Zoolang de spoorwegartsen door de beambten zelven niet van geheimhouding zijn ontslagen;

Zoolang de wet ons niet vrijstelt van geheimhouding of verplicht tot het geven van mededeelingen in het belang van de publieke veiligheid;

zoolang mogen wij geen andere omschrijving van de zieken geven, enz.

Welnu, het gaat dus om: ontslag van geheimhouding door de beambten zelf of vrijstelling van geheimhouding c. q. spreekplicht volgens de wet, want den huidigen toestand beschouwen de spoorwegartsen als bepaald onvoldoende. Nu keester ik op vroeger aangegeven gronden een groote vrees, voor het inroepen der hulp van den wetgever, en vraag ik of de ervaring niet leert, dat deze een eigenaardige opvatting heeft van de medische taak. Of het wetsontwerp tot nadere wijziging van den eed dit niet duidelijk aantoonst? Is men niet op weg om ons te verplichten tot het afgeven der verklaring van doodsoorzaak en heeft de Regeering niet reeds haar instemming betuigd met het denkbeeld, ons medici de verplichting op te leggen te verklaren of de dood al dan niet het gevolg is van zelfmoord!

Gelukkig kan men nog een anderen weg volgen, als men zich op het zuivere ethisch (en wettelijk) standpunt stelt, volgens hetwelk: de verplichting tot het bewaren van het beroepsgeheim ophoudt, zoodra hij die het betreft, van die verplichting ontheffing verleent en blijf ik bij mijn meermalen geuite meening, dat in deze richting het overleg moet plaats hebben om tot een oplossing te komen.

Rotterdam, 4 Juni 1905.

F. D. A. C. VAN MOLL.

VOORSTEL B VAN DE AFDEELING ZEEUWSCH-VLAANDEREN O. D.

Geachte Redactie!

Vergun mij in het *Tijdschrift* een paar kanteekeningen te maken op de kritiek van Dr. SCHREVE op het voorstel B. en tevens op het praeadvies van